

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Cuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 3 aprila 1936
God. VII • Broj 14

Poseća ministra za fizičko vaspitanje naroda brata dra Josipa Rogića Savezu SKJ

U utorak posle podne, dne 31 pr. meseča, ministar za fizičko vaspitanje naroda, brat dr. Josip Rogić, učinio je posetu Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije.

U prostorijama Saveza SKJ ministra brata dra Rogića dočekali su i bratski pozdravili zamenik saveznog starešine brat Đura Paunković i savezni tajnik brat dr. Mihailo Gradojević sa još nekoliko članova savezne uprave.

Ovom prilikom ministar brat dr. Rogić detaljno se informisao o svemu aktuelnom radu i pitanjima našeg Sokolstva. Naročito se zanimal za pokrajinski slet, koji će se održati na Vidovdan u Subotici, kao jedina velika ovogodišnja priredba našega Sokolstva, a kojoj se daje naročiti značaj, što se taj slet priređuje na severnoj granici naše države i što će to biti ujedno i velika nacionalna manifestacija u tim krajevima. Zatim je ministar brat dr. Rogić informisan, da će jugoslovensko Sokolstvo posle pokrajinskog sleta u Subotici, početkom mjeseca jula, učestvovati i na velikim svenostima rumunskih gimnastičara, a koje se priređuju povodom 20-godišnjice sticanja Rumunije u svetski rat, te na kojim će svečanostima uzeti učešće i češkoslovačko Sokolstvo, kao i predstavnici Male antante. Ministar brat dr. Rogić dalje se interesovao i za učešće jugoslovenskog Sokolstva na prestojećim olimpijskim igrama u Berlinu, na kojima će učestvovati ekipa svih grana telesnog vaspitanja iz 48 država.

Nakon razgovora ministar brat dr. Rogić obišao je u saveznim prostorijama i školu, u kojoj se spremaju vojnici Sokoli za vode sokolskih četa, a koju vodi brat Stevan Žakula. Kako se u to vreme u školi održavala nastava, ministar brat dr. Rogić, toplo pozdravljen od pitomaca škole, održao im je tom prilikom lep govor.

Pre nego što je napustio sedište Saveza, ministar brat dr. Rogić još je razgledao sve savezne prostorije, a naročito istorijsku dvoranu, u kojoj je bilo proglašeno ujedinjenje.

Prezident češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, izvestio je ČOS o svojoj poseti jugoslovenskom Sokolstvu

Prezident češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, nakon svog nedavnog povratka iz Jugoslavije, izveštio je bratsku Češkoslovačku obec sokolsku o svojoj poseti, koju je, prigodom svog zvaničnog boravka u Beogradu, učinio također i Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije, kao i o svojim dojmovima i srdačnom bratskom prijemu, koji mu je ukazalo jugoslovensko Sokolstvo.

Sednica izvršnog odbora Saveza SKJ

Sednica izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održaćeće se u utorak dne 7. o. m. u saveznim prostorijama.

Naša olimpijska vrsta ne ide u Prag i Varšavu

Olimpijska vrsta našega Sokolstva, koja je trebala ovih dana da otputuje najpre u Varšavu, a zatim u Prag, gde su se, pre odlaska na olimpijske igre u Berlin, imala da održe međusaveznu olimpijsku takmičenju između vrste poljskog, a zatim vrste češkoslovačkog i našeg Sokolstva, neće otpotovati, s razloga što je nekoliko članova naše vrste povređeno, zbog čega ne mogu da vežbaju.

Pokrajinski slet u Subotici na Vidovdan o. g.

Raspored sletskih dana

Naraštajsko-dečji dani sa saveznim takmičenjem naraštaja od 12 do 16 juna 1936 godine

1. Petak 12. juna:

a) od 11 do 21.30 časova: dolazak naraštaja — takmičara i sudija.

b) u 20 časova: sednica zbora sudija.

2. Subota 13. juna:

a) od 6 časova pa dalje: savezno takmičenje naraštaja na sokolskom sletištu;

b) od 11 do 21.30 časova: dolazak naraštaja (netakmičara) učesnika na sletu i učenika srednjih škola;

c) u 20 časova: sednica zbora sudija.

3. Nedelja 14. juna:

a) od 6 do 8 časova: dolazak dece (samo od 9 do 14 god.) iz najbliže okoline Subotice;

b) od 6 do 10 časova: pokusi na sokolskom sletištu za javnu vežbu.

c) u 10 časova: povorka prolazi kroz grad. U povorki učestvuju deca i naraštaj. Špalir čine deca osnovnih škola (nesokoli). Pozdrav naraštaju pred Jugoslovenskim narodnim domom.

d) u 16 časova:

sletska svečanost — javna vežba;

e) u 21 čas: akademija u Jugoslovenskom narodnom domu;

f) od 19 časova pa dalje: deca iz najbliže okoline Subotice vraćaju se svojim kućama.

4. Ponedeljak 15. juna:

a) pre podne: izleti na Palić i razgledanje grada;

b) posle podne: odlazak naraštaja i učenika srednjih škola;

c) posle podne: odlazak naraštaja na taborovanje.

Glavni sletski dani sa saveznim takmičenjem članstva od 25 do 30. juna 1936. g.

1. Petak 26. juna:

a) od 11 do 21.30 časova: dolazak takmičara i sudija (zvaničan doček);

b) u 20 časova: sednica zbora sudija;

c) od 6 časova pa nadalje: savezno takmičenje članstva na sokolskom sletištu;

d) od 11 do 22 časa: dolazak članstva (netakmičara) i gostiju; zvaničan doček;

e) u 20 časova: sednica zbora sudija;

f) u 21 čas: rasveta gradskog tornja; trubači objavljaju početak sletskih dana; — vatromet; koncerat u Jugoslovenskom narodnom domu.

Napomena: Svi lokalni se zatvaraju u 1 po ponoći!

3. Nedelja 28. juna:

a) od 6 časova dalje: pokusi na sokolskom sletištu za obe sletske svečanosti, i to: prvo nastupaju koji vežbaju 28., a zatim koji vežbaju 29. juna;

b) od 7 do 13 časova: muzička takmičenja u Jugoslovenskom narodnom domu i pozorištu prema posebnom rasporedu SPO;

c) u 9 časova: blagodarenje u crkvama; učestvuju samo delegacije; zbor u 8.30 časova u Jugoslovenskom narodnom domu;

d) u 9 časova: poseta grobu pok. F. Sudarevića, prvog starešine društva; učestvuju izaslanici Saveza, starešinstva župa i društava; zbor u 8.30 časova u Jugoslovenskom narodnom domu;

e) u 11 časova: vidovdanski pomen u Jugoslovenskom narodnom domu; učestvuju svi članovi nevežbači; zbor u 10.30 časova u Muškoj gimnaziji; posle pomena povorka do Slovenske lige i nanošenje zemlje sokolskih društava na mogilu;

f: u 16 časova:

PRVA SLETSKA SVEČANOST — JAVNA VEŽBA

g) u 21 čas: akademija u Jugoslovenskom narodnom domu i Gradskom pozorištu; — narodno veselje na trgu Erija.

Napomena: Svi lokalni se zatvaraju u 2 časa po ponoći.

5. Ponedeljak 29. juna:

a) u 9 časova: povorka prolazi kroz grad; — pozdrav Sokolstvu Subotici; zbor u 8.30 časova.

b) od 10 do 13 časova: nastavak muzičkih utakmica prema posebnom rasporedu SPO;

c) u 12 časova: ručak, koji priređuje Gradska opština u počast predstavnika Sokola;

d) u 16 časova:

DRUGA SLETSKA SVEČANOST — JAVNA VEŽBA

e) u 21 čas: akademija i Slovensko veče s koncertom pobednika s muzičkim utakmicama SPO u Jugoslovenskom narodnom domu i Gradskom pozorištu; narodno veselje na trgu Erija;

f) u 24 časa: završetak svečanosti, objavljuju trubači sa gradskog tornja;

6. Utorak 30. juna:

a) od 2 časa pa dalje: odlazak gostiju i Sokola učesnika sleta.

Povlastice na železnicama za učesnike sleta

Radi što većeg učešća i zajedničkog putovanja na slet, od Ministerstva saobraćaja zatražene su sledeće povlastice za putovanje na državnim železnicama:

1. 90% popusta od normalne vozne cene:

za naraštaj i njihove vode, za srednjosokolsku omladinu i njihove vode, za decu i njihove vode, za vežbačko članstvo, članove sokolskih muzika i sokolskih konjiča, za članove starešinstva: Saveza, župa, društava i četa Saveza SKJ, za takmičare i takmičarke i za sudsije i sudkinje saveznih utakmica;

2. 75% popusta od normalne vozne cene:

za sve goste Sokole na naraštajskim i glavnim sletskim danima, za sve goste iz inostranstva;

3. 50% popusta od normalne vozne cene:

za sve učesnike iz naše zemlje koji nisu članovi sokolske organizacije;

4. besplatan podvoz:

za sve sprave i muzičke instrumente iz cele zemlje.

Povlastice će važiti:

a) za naraštajsko-dečije dane u vremenu od 10 do 17 juna;

b) za glavne sletske dane u vremenu od 25 juna (za takmičare od 23 juna) do 2 jula;

c) za goste iz inostranstva u vremenu od 25 juna do 31 jula zakљučno, s tim da u tom vremenu mogu činiti izlete po celoj zemlji sa proizvodnjim relacijama.

Sletski znak

Sletski odbor je za učesnike sleta dao izraditi sletske značke. Cene značaka su: za naraštaj 15, za čete 15, za vežbače 25 i za nevežbače 40 dinara. Gostima na sletu sletske značake će se prodavati po ceni od 10 dinara, s tim, da sa njima nemaju nikakve povlastice. Članovi Sokola sa sletskim značkama imaju pravo na: a) povlašćenu vožnju na železnicama; b) besplatnu naftu; c) besplatni pristup na sletska takmičenja; d) besplatno stajanje na članskim tribinama; e) besplatni pristup na akademiju, narodno veselje i Slovensko veče; i f) besplatno osiguranje protiv nezgoda i nesrećnih slučajeva.

Lužica u okviru Nemačke

Kada bi napravili pregled lužičko-srpskog nacionalnog rada posle rata, videli bi, a i morali bi priznati, da je taj rad, pod onakvim okolnostima pod kojima je provoden, bio vrlo velik. Taj rad bi mogli, uglavnom, da podešimo u dva pravca: na onaj kulturno-nacionalni unutrašnji, i na onaj koji se ispoljavao u saradnji Lužicama s ostalim Sloveninima. A baš zbog te saradnje s ostalim slovenskim narodima Lužičani su bili od Nemaca ponizani i prezirani. Aktivnost nacionalnog rada kod Lužičkih Srba naročito se osećala iz rata, kada su oni u oslobođenju slovenskih naroda našli i za sebe veliki moralni oslonac, i kada se više nisu osećali osamljenima i prepuničima sami sebi. Nemci su tu činjenicu ubrzali, pa su posebice budnim okom motrili lužičko-srpske veze s ostatim slovenskim narodima, a pogotovo na razne posete lužičko-srpskih predstavnika ostalim Sloveninama kao i na dejavnost lužičkih nacionalnih radnika, radi čega su ih počeli optuživati za veleizdaju. Lužičane je tada počela da napada osobito nemačka štampa, od kojih su se napadaju oni uzbrani branili, izjavljajući svoju lojalnost prema državi. Niko ih nije uzimao u zaštitu, a nemačko javno mišljenje stalno je bilo huškano naročito protiv Sokola, koje su Nemci smatrali za članove protunemačke organizacije. Nemci je najviše uzbudilo učestovanje Lužičana na IX svesokolskom sletu u Pragu, iako su Lužičani na taj slet došli potpuno svesni svoje odgovornosti prema svom narodu. Oni su želeli da pokazuju način na koji se učinju, a uvek učinju, i to u većini učinju, da su učinili učinak, a ne učinak.

Nakon što su koncem 1933. god. bili pušteni na slobodu privedeni lužičko-srpski nacionalni radnici, Lužičani su nekako odahnuli, a i vodstvo Hitlerova bilo je tada čak zaključilo, da lužičko-srpska društva mogu i nadalje postojati i delovati, — ako svoj rad usmere u novom duhu — t. j. ako se »glajhšaltuju«. Pojedina društva morala su tada da izmene i prilagode novom duhu svoja pravila. Bivša sokolska društva u katoličkom delu Lužice pretvorena su u podružnice nemačkih katoličkih televažačkih društava (DJK — Dojče Jugendkraft), a koja svejedno kao i ona u evengeličkoj Lužici jedva živote. Lužičanima je danas zabranjena svaka veza s Čehoslovacima i ostatim Sloveninama. Na taj težak položaj Lužičani prijatelji Lužičkih Srba u Čehoslovačkoj, Poljskoj, Jugoslaviji i Francuskoj upozorili su svojedobno svet i o tome podneli Društvu naroda jedan naročiti memorandum. Taj memorandum imao je ipak izvestan uspeh, naime, što su Nemci bili prisiljeni da nad Lužičanima uvek učinju, i to uvek učinju, da nad Lužičanima je danas zabranjena svaka

duje. Nemačka štampa opet piše o Lužičkim Srbima kao o novom nemačkom plemenu. U jednom od tih memoranduma bili su izneti Hitleru predlozi u vezi s preuređenjem državne uprave, da se Gornja i Donja Lužica spoje u državnu lužičku župu, ali ni na to nije bilo nikakva odgovora.

Ako dakle pogledamo današnje stanje kod Lužičkih Srb, vidimo, da se njihov život morao prilagoditi novim prilikama, ali ipak u lužičkom duhu. Veze Lužićana s ostalim slovenskim narodima danas su skoro nezatne, jer ih Nemci silno otežavaju. Germanizacija ne prestaje — za nju rade državna organizacija omladine, SA i SS te druga udruženja. Duh sadašnje Nemačke upotrebljava sve svoje sile i moć da prodre u lužičko-srpsku sredinu. Unutrašnja nemačka politika ne obazire se na potrebe i želje narodnih manjina, a pogotovo ne na potrebe Lužićana. Početkom ove godine nemačke su vlasti izdala naredenje da lužičko-srpska »Domovina« ima da izmeni svoju pravila, u koja treba da unese, da je »Domovina« savez Nemaca koji govore lužičko-srpskim jezikom, a delokrug udrženja rada ima, da se ograniči samo na čuvanje narodne individualnosti i običaja. Svaki drugi nacionalni i narodno-obrambeni rad zabranjuje se. Ako udrženje ne bi izmenilo svoja pravila, biće raspušteno. Pretsednici lužičko-srpskih društava, — koji se od sada moraju da nazivaju sreskim vodama — »Becircsfire« — moraju nadalje da dokažu svoje arijsko poreklo, sve sednice moraju se unapred prijaviti vlasti, za pozorišne predstave mora se predložiti uz program čak i nemački prevod teksta pozorišnog komada. Kako na svaku sednicu dolaze i pretstavnici vlasti, mora se često raspravljati i na nemačkom jeziku. Programi, ulaznice i t. d. moraju da še stampaju u dva jezika, i to najpre na nemačkom. Lužičko-srpski barjadi su zabranjeni, a lužičko-srpska štampa o svim ovim odredbama kao i o protestima ne sme ništa da piše. Ne sme se zatim ukazivati na razliku između Nemaca i Lužićana. Svaki prekršaj tih odredaba kaznivo bi se obustavom lužičko-srpske štampe. Bivšem glavnem uredniku »Srbskih novina« Janu Skali zabranjen je, pod pretnjom da će ga se smestiti u koncentracioni logor, svaki nacionalni i kulturni rad, a ujedno je izbrisana iz spiska novinarske komore. Usled toga prilike se zaostravaju i Lužićani se nalaze u kritičnom stanju, jer se tu radi o njihovom dalnjem opstanku kao slovenskom narodu. Ipak usprkos svim tim nemačkim merama Lužićani ne klone. To dokazuje i memorandum »Domovine« od 19. januara o. g., upućen zameniku državnog vode ministru Hesu, u kome se nabroja sve što vlast čini protiv Lužićana i podeli ujedno lojalnost Lužičkih Srb prema nemačkoj državi. U tom memorandumu navode se i Hitlerove reči s kojima se izrazio protiv germanizacije,

upođeđujući te reči sa stvarnim današnjim činjenicama. U memorandumu Lužički Srbi izričito naglašuju svoju nacionalnost, koju da neće nikada žrtvovati, jer bi to bila izdaja vlastitog naroda. Dalje se u memorandumu kaže, da se Lužićani smatraju Slovenima, a ne nekim nemačkim plemenom. Na koncu se veli, da postoji bojazan, da razne odredbe proističu iz želje i volje da se Lužićane ne prizna ni kao narodni narod, niti kao narodnu manjinu i da ih se kao narod izbriše, ali oni neće i ne mogu da žrtvuju svoj nacionalni individualitet. Memorandum je pisan veoma otvoreno i u odlučnom tonu.

Dakle, kako vidimo, prilike Lužičkih Srb su vrlo teške. U političkom pogledu oni nemaju nikakve snage, a od današnjeg režima teško je i očekivati kakvo poboljšanje, a naročito za to što Nemačka nije vezana nikakvom međunarodnim ugovorom da zaštiti narodne manjine; a Lužićane se i ne smatra za narodnu manjinu, jer nemaju svoje matične države s većinskim narodom. Ali Nemci ih ne priznavaju ni kao narod i tvrde, da većina Lužičkih Srb želi da budu Nemci, dok da samo manjina pokušava da podržava kulturne i političke veze s Česima, kako bi navodno u svetu proizveli dogjam, da su narodna manjina pod Čehoslovačkom zaštitom. Međutim sve ove nemačke tvrdnje su skroz proizvoljne i lišene svake istinske podloge. Niko ne potiče Lužičke Srbne na kakvu borbu, kako to Nemci misle, već kako Čehoslovaci tako i ostali slovenski narodi samo žele, da Lužički Srb ostanu u životu kao nacija, i svaka pomoć u tome smislu i cilju ukazuje im se s najvećim obzirom, samo da se ne bi dalno ni najmanje povoda kakovim nemačkom prigorou.

Ovo što smo ovde iznali ne znači umešavanje u nemačke unutrašnje prilike, niti ovo pretstavlja bilo kakav napadaj na ma koga, ali kada se radi o životu jednog malog slovenskog naroda i o njegovoj kulturi, a koji traži samo da se ispunju obećanja državnog kancelara, vlaste i ostalih javnih faktora, onda držimo, da je dopušteno da se o tome nešto kaže. Tu se radi o tome, da se obustave proganja lužičko-srpskog naroda od strane neodgovornih elemenata i profesionalnih hushača, a napose, da se povuku naročito one drastične odredbe iz poslednjeg vremena, a kojima je svrha potpuno istrebljenje Lužičkih Srb. Lužičko-srpsko pitanje danas pretstavlja isključivo jedno kulturno pitanje, i o njemu se ne može govoriti kao o jednom političkom i istorijskom pitanju. Otkrivati bezakonje i zauzimati se za slabije, to je svima Slovenima zavestano slovenskom narodnom tradicijom, a svest, da svu mi pripadamo jednom narodnom deblu i zajedničkoj slovenskoj duhovnoj kulturi, tu našu urođenu brigu još samo povećava. Ništo stoga ne može da nam zameri da se zauzimamo za narod, koji zasluguje svaku pomoć.

Skupština Sokolske župe Karlovac

Uz vrlo dobro učešće delegata područnih jedinica, a u prisustvu izaslanika uprave Saveza SKJ, br. dra. Otona Gavrančića, i predstavnice prosvetnog odbora Saveza Zorke Vojnović-Trkulja, održana je u nedelju 22. marta, u velikoj dvorani novog Sokolskog doma u Karlovcu, glavna godišnja skupština Sokolske župe Karlovac. Skupštini su kao naročiti predstavnici javnih i vojnih vlasti prisustvovali gradonačelnik Karlovca, Franjo Malečak i komandan karlovačkog garnizona brig. general br. Božidar Putniković. Skupština je održana u doista uzornom redu i odlikovala se ozbiljnim radom, a naročito valja podvući duboku sadržajnost izrečenih govora izaslanika Saveza, II. zam. saveznog starosti br. dra. Gavrančića i župskoga staroste brata Marka Sablića. U njihovim govorima zrcali se odlučnost ne samo karlovačke župe, već čitavog jugoslovenskog Sokolstva, da u današnje kritično vreme najodlučnije stoji na braniku bezbrojnim žrtvama stecene narodne tekovine, slobode i jedinstva države. U tim govorima održavala se i visoka sokolska svest, koja jedina može danas da uspešno održi sve napadaje mnogobrojnih protivnika, koji stalno žele poraz Tirševe ideologije. I ne samo da se ta svest i odlučnost održavala u govorima tih uvaženih sokolskih funkcionara, već se to isto pokazalo i u govorima svih ostalih učesnika i govorika na toj skupštini. I to je ono naročito pozitivno, i naročito značajno, što uveleike karakteriše uspelu ovogodišnjeg župskog sleta na Duhove u Karlovcu.

Sam rad skupštine kretao se u znaku kritike i ocenjivanja rada u prošloj godini, te utvrđivanja programa rada za ovu godinu. Što se tiče godine 1935, tu ne treba trošiti suvišno mnogo reči. Stvar je jasna: bila je to najkritičnija godina za Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije. I kolikog je na jednoj strani bilo izvesnog zastoja i znatnih teškoća, koje su mestimično pridonele ukidanju nekoliko jedinica i osetljivom padu broja članstva, toliko se na drugoj strani ističe pozitivnost, da su iz sokolskih redova znatnim delom nestali razni »legitimacija« i onakvi »sokoli«,

ma sudelovalo je ukupno 5082 pripadnika. Ukupno 34.291 pripadnik vežba je u toku godine 183.111 časova. Župa imade 23 tehnička radnika sa župskim i saveznim ispitom, 62 sa društvenim ispitom i 175 pripravnika; ukupno 260 braće i sestara, koji u 60 područnih jedinicama savesno i strpljivo vrše sokolski tehnički rad. U prosvetnom pravcu održano je prošle godine 495 predavanja sa 31.458 slušalaca i 588 govora pred vrstom sa 22.023 slušalaca. Nadalje je održano 555 raznih društvenih priredaba, od kojih 132 za sokolski naraštaj i decu. Sokolske prosvetne škole i tečajevi održani su u 16 društava i 12 četa sa ukupno 1323 pripadnika. U 51 jedinici postoji knjižnica sa ukupno 6931 svezaka; 12 društava i 8 četa imade svoju čitaonicu u kojima je prošle godine bilo 14.684 posetilaca. Župa imade svoj kinoaparat s kojim je održano 15 prikazivanja u područnim jedinicama, prvenstveno u četama. Nadalje je kompletirano 10 putujućih knjižnica, koje su stavljeni na dispoziciju područnim četama. Osim to je aktivnost potkraj godine razvijio otsek za čete, koji naročito nastoji da u svakome selu sokolska misao i sokolski pokret ne budu nepoznani. Blagajničko poslovanje iskušuje u računu izvršavanja brojka od 97.998,60 Din, a u računu rashoda i prihoda 53.145,60 Din. Zanimljiva je statistika. 1935 godina sva je u znaku opadanja broja članstva, tako da konačni broj iznosi 6204 pripadnika prema 8541 pripadniku u 1934 godini. U toku godine brisano je 1 društvo i 5 četa, a osnovano 6 novih četa, tako da broj jedinica nije spao, nego ostao jednak prethodnoj godini sa brojem 60.

Nakon što je skupština prihvatala i odobrila rad župskog vodstva, prihvaci su predloži župskog zbora načelnika i prosvetara sa programom rada za ovu godinu, koji je lep i unatoč svoje obimnosti provediv. Svakako je jedan od najznačajnijih zaključaka ovogodišnje župske skupštine odluka, da u buduće sve prirede koje su u vezi sa proslavom Prvoga decembra moraju na području župe biti strogo bezalkoholne. Imade još nekoliko zaključaka koji su više internoga župskog karaktera i u glavnom se njima nastoji postići što veći uspeh u sokolskom radu.

Konačno je jednoglasno izabrana siedeća župska uprava: starčina Marko Sablić, njegov zamenik dr. Josip Variola i Vlado Bošnić, načelnik Dragutin Kubiček, njegov zamenik Branko Blašković, načelnica Milka Blašković, njezina zamenica Zorka Nikolić i Mičika Djetelić, prosvetar Vladimir Blašković, tajnik Božidar Dočkal, blagajnik Lazar Zlatović, odbornici: Božidar Putniković, Ivan Tonašević, Ivo Navoratić, Milan Radeka, dr. Stevan Jakšić, Josip Nikšić, Vilko Širola, Mirko Eregević, Ivo Vereš, ing. Branko Petrović, Ivo Šestak; zamenici: Ladislav Kraus, Ivo Kolaković, Ignac Hočevar, Dragan Manojlović, Vjačeslav Baratinški; revizori: Milan Žemljak, Dimitrije Grujić, Janko Krefl, zamenici: Branko Bauer, Fahrija Volić; sud časti: dr. Stanko Rendulić, Nikola Matetić, Janko Poljak, zamenici: Julije Jamnicki, Sofija Mihić. Pretsednici okružja: dr. Josip Variola (Karlovac), dr. Milan Popović (Slunj), Vlado Bošnić (Ogulin) i mr. Špiro Vranković (Črnomelj). Skupština je završena sa držajnim i lepim govorom izaslanika Saveza br. dr. Gayrančića, koji je ujedno na toj skupštini zastupao i svoju župu Zagreb.

Sa skupštine su odaslati telegrafski pozdravi Nj. Vel. Kralju, Savezu SKJ i prvom zameniku saveznog starešine bratu Ganglu.

Pre podne istoga dana (sama skupština održana je posle podne) održana su zborovanja načelnika i prosvetara. Pored predstavnika saveznih odbora, kako je to rečeno u početku ovoga izveštaja, prepodnevni zasedanjima prisustvovalo je još i savezni načelnik br. dr. Alfred Pihler, koji je uz naporni put doputovao iz dalekoga Skoplja, gde je dan pre toga bio na zboru načelnika. Sama zborovanja i načelnika i prosvetara prošla su u znaku najlepšeg sklada i ozbiljnog rada, a najznačajnija izmena je povlačenje dosadanja župskoga načelnika br. Branka Blaškovića sa svog položaja, jer mu to nalažu zdravstveni razlozi. Njemu je potreban odmor. Da se to ne moge povlačenje ne bi izvan sokolskih redova loše, a i inače i krivo tučilo, to je br. Blašković vrlo rado ostanao na položaju zamenika župskoga načelnika, da tako bude u svemu i koliko je to moguće na pomoć svome vrednom učitelju i novom župskom načelniku br. Karelom Kubičekom, inače poznatom i prokušanom starom sokolskom radniku. Preopsežno bi sada bilo potrebito pisati o zboru i načelniku i prosvetari, i da ne duljimo treba podvući, da su na njima donešeni dobro proučeni programi rada, koji treba da u ovoj godini produže onim uspesima, kakvi su uvek dosad karakterizovali Župu Karlovac i koji su je opravdano, unatoč njenog skromnog opsega, uvrstili u red prvih i ponajboljih sokolskih župa čitavog našeg Saveza.

V. B.

Skupština Sokolske župe Varaždin

U nedelju 22. marta održana je petnaest godišnja skupština naše župe. U prisustvu delegata Saveza, brata Branka Živkovića, celokupnog upravnog, tehničkog i prosvetnog odbora župe, i članova revolucionog odbora i suda časti, te pretstavnika 33 društava i četa, otvorio je skupština starešina brat Mladen Belčić. Skupština je uputila pozdrav Nj. Vel. Kralju Petru II i bratu Engelbertu Ganglu. Pozdravljen je delegat Saveza brat Živković, koji je sudelovao i kod osnutka župe, koja je upravo na dan skupštine navršila pet godina svog opstanka i rada. Brat starešina spomenuo je teško ekonomsko stanje, koje je, potencirano nezdravim političkim prilikama, unelo u jedan deo članstva župe zabunu. Poziva prisutne neka ih ne obeshrabre momentane nedade, koje su tako sitne spram velikog cilja kome težimo i prolazne prema decenijama u kojima Sokolstvo stvara bolju budućnost, pa neka pojačanom snagom, s više pozdravljavanja i napora pregnu u borbi za sokolske ideale. Iz izveštaja pojedinih funkcionara vidi se, da su župu sačinjavala (31 XII 1935. g.) 22 društava i 66 četa s 8 i po tisuća pripadnika. Taj broj se je smanjio nakon održanja ovogodišnjih skupština, na kojima je predložena likvidacija 4 društava (Draškovec, Rasinja, Maruševac i Vinica) i 26 četa, tako da će ostati 18 društava i 40 četa, što će samo ojačati unutarnju snagu župe. Prošle godine održan je uspeli okružni slet u Ivancu (522 vežbala i 408 učesnika u povorci), 30 javnih vežbi društava i četa, župsko takmičenje (42 vrste s 284 učesnicima), na kojima je veliki srebrni venac, dar blaženopočivšeg Kralja Aleksandra, osvojila četa Kuršanec. Održane su utakmice varazdiškog konjičkog odskeča u Čakovecu. S 95 učesnika je održan tečaj za proste vežbe i s 12 učesnika smučarski tečaj na Kozjanu. Stalni župski prednjak radio je kroz 4 meseča u 32 jedinice. U oblasnim utakmicama u obdobju u Zagrebu postigle su vrste članova i naraštaja drugo mesto. Naraštaj društva Varaždin priredio je prvo taborovanje na Plitvičkim Jezerima. U prosvetnom radu valja istaći, da je ŽPO razglasio svim jedinicama 5 aktuelnih predavanja. Tečaj za vode diletantskih pozorišta poohodalo je 13 učesnika. U društvinu i četama održano je 1021 predavanje i 1565 nagovora. Održane su 503 razne prirede (akademije, koncerti, pozorišne i lutkarske predstave, izleti i t. d.). Svečano je razviti barjak čete Podture, kojem je kumovao Nj. Vel. Kralj Petar II, zastupan po g. generalu Đokiću. Otkriven spomenika blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra i Ujedinitelja u Varaždinu prisustvovalo je 160 članova u odorama s 2 muzike i 5 barjaka. Na sofijskom sletu sudelovalo je 21 član s barjakom. 27. oktobra održan je zbor starešina, na kome je raspravljen položaj Sokolstva u našoj župi. Iz izveštaja gospodara i blagajnika vidi se, da je materijalno stanje župe vrlo slabo, najviše zbog nemarne uplate župskog doprinosa. Potpuno su izgrađeni domovi društava Mursko Središte i Varaždinske Toplice, dovršeni su domovi četa Gornja Rijeka i Vratišće, a nekoliko ih je u gradnji od kojih valja spomenuti upravo reprezentativni dom u Čakovcu. Socijalno staranje valja napose pohvaliti kod čete Bednja, koja je o Božiću oduševala veliki broj siromašne dece. Referent za čete brat Rubinić sudelovao je zboru četničkim referentima u Mostaru. Prospis mesečne sastanke, prema stiglim izveštajima, održavaju čete Budinčina i Bednja. Od 33 svršena tečajeva vojnika-sokola rade aktivno samo 11. U župi je održano 10 pčelarskih tečajeva. Nakon prihvata svih izveštaja, osvrnuo se je na petgodišnji rad župe savezni delegat brat Živković, pozivajući sve članstvo da ustraje u započetom radu. Kako je predložena samo jedna lista kandidacionog odbora, to

su izabrana sledeća braća i sestre: starešina M. Belčić (Varaždin), zam. starešine dr. M. Svoboda (Prelog) i V. Rožić (Ivanec), načelnik Z. Suligoj, zam. načelnik L. Žima (Varaždin), J. Kerec (Čakovec) i T. Barulek (Kotoriba), načelnica M. Štjehova (Varaždin), zam. načelnica S. Madarić (Ludbreg) i J. Golčar (Čakovec). Pretsednik ŽPO V. Deduš, tajnik T. Spoljar, blagajnik F. Vanjek, gospodar F. Capit, referent za čete M. Rubinić i statističar I. Škarpa. Odbornici: dr. I. Hercezi, V. Ponjarić, S. Novaković, V. Suligoj, N. Bosanac (Varaždin), D. Temerinač, M. Ribarić (Čakovec), G. Grapar (Mursko Središte), Lj. Vranko (Legrad), M. Šoštaric (Ludbreg), zamenici: M. Iskra, M. Macetić (Čakovec), D. Lajner (M. Bukovec), D. Šifman (Var. Toplice), H. Toplak (Lepoglava), V. Varjaić (Gor. Mihaljevec), I. Sajko (Bednja), I. Novak (Vratišće), ing. I. Ivanek (Budinčina) i V. Crnec (Nedelište). Revizori: V. Grčević, G. Pirker, A. Liberman, N. Vajs, R. Hršak, zam. in. V. Heraković, I. M. Jadrošić, H. Vannerer i A. Žima. Sud časti: dr. Z. Miljetić, V. Ponjarić, J. Starc, E. Šurbe, L. Žima, dr. B. Imenšek, P. Marušić i dr. V. Milković. Načelnik župe, brat Suligoj izneo je skupštini predloge zbrađa društvenih i četnih načelnika: da se ove godine održi dečji župski slet u Čakovecu (1. jun), šestna župska takmičenja u Varaždinu (8. jun) te župski prednjaci tečaj. Pretsednik ŽPO brat Ded

Okružni prednjački tečaj za početnike u Brčkom

Od 15 do 24 marta o. g. održan je u Brčkom 10-dnevni okružni prednjački tečaj za početnike. Ovo je IV okružni tečaj u III okružju. Tečaj je počeo 14. tečajaca, i to iz društava: Brčko 1, Ugljevik 1; iz četa: Ražljevo 2, Kopanice 1, Porečica 1, Bukvuk 1, Donji Žabari 1, Lončari 1, Brezovo Polje 1, Gornji Žabari 1, Orašje 1 i Obudovac 1, (sve iz četa društva Brčko) i Crkvinia 1 (Bos. Šamac).

Pojedine predmete predavala su braća: ustrojstvo br. dr. Seid Buljina, higijenu g. dr. Otto Fridman, voćarstvo, vrtlarstvo i zadružarstvo br. ing. Šerif Babić, ideologiju br. dr. Milan Pavlović, istoriju br. dr. Martin Ikić, vodenje blag. knjiga br. Laza Čolaković, statistiku i administraciju, vežbači čas, vežbe bez sprava br. Pero Zrelec, načelnik okružja, a sve ostale predmete predavao je voda tečaja br. Stuhli.

Okružni prednjački tečaj za početnike u Brčkom, održan od 15 do 24 III 1936

Tečaj je vodio župski prednjački br. Oto Stuhli. Održano je ukupno 90 časova iz sledećih predmeta: vežbači čas (8 sati), sustav (1 sat), strojevne vežbe (10 sati), proste vežbe (20 sati), vežbe bez sprava (8 sati), proste grane (10 sati), igre (5 sati), statistika i administracija (2 sata), ustrojstvo (4 sata), ideologija (3 sata), istorija (3 sata), higijena (4 sata), zadružarstvo (1 sat), vodenje blagajničkih knjiga (2 sata), voćarstvo i vrtlarstvo (9 sati).

Tečajci su bili smešteni u Sokolskom domu, gde su imali konak i svu opskrbu, koja je za 10 dana stajala 150 Din po tečaju. Polovicu troškova snosila je župa, a polovicu jedinice iz kojih su tečajci. Za vreme tečaja vladala je kod tečajaca dobra volja za rad i primerna disciplina. Sav rad održivan je u dobrom raspolaženju glatko i redovito. Na završetku tečaja oprostio se od tečajaca i razdelio im uverenje br. Pero Zrelec, zaželivši im uspešan rad u jedinicama.

Načelništvo.

Zborovanja tehničarjev Sokolske župe Novo mesto

V nedeljo, 22. marca t. l., so se sestali v novomeškem sokol domu načelniki in načelnice iz novomeške sokolske župe k trem zborom.

Kmalu po 8. uri zjutraj so pričeli prihajati načelniki in načelnice iz mirenškega sokolskega okrožja. Letošnji zbor je održan v vodil okr. načelnik brat Marjan Tratar, ki je podal svoje poročilo o delu v okrožju. V splošnem je zaznamovali lep napredok zlasti v skupnem obisku. Izvršile so se nato volitve novega okr. načelnštva, ki ga se stavljajo: okr. načelnik br. M. Tratar (Trebnje), okr. podnačelnik br. Rudi Kuhar (Mokronog), okr. načelnica s. Darinka Čebulj (Mokronog), okr. podnačelnica s. Polka Tratarjava (Trebnje). Za letošnje leto sta bila določena dva okr. zleta: I. v Št. Rupertu dne 14. junija ob otvoritvi sok. doma, II. v Žužemberku dne 8. septembra. Sprejeli so tudi sklep in program prireditev za to sokolsko leto. Zbora so se udeležili tehničarji razum Št. Lovrenca iz vseh edinic M. S. O. Ob 9. uri pa so se ravno tam sestali tehničarji iz novomeškega sok. okrožja pod vodstvom okr. načelnika br. Miheliča Vladimira, ki je tudi podal lepo in razveseljivo teh. poročilo. Razum edinie Bučke in Mirna peč so delale vse ostale edinice, ki zaznamujejo visok dvig v telovadnem obisku. Predloženo je bilo za leto 1936. sledeće okrožno načelništvo: okr. načelnik br. Mihelič Vladimir (Smarijet), okr. podnačelnik br. Adam Karl (Novo mesto), okr. načelnica s. Poljanšek Vida (Novo mesto), okr. podnačelnik s. Draga Meršolova. Določi se okr. zlet za 21. junija, ki se bo vršil v Toplicah ob priliki otvoritve sok. doma, ter okr. lahkoatletske tekme, ki se bodo vršile v Št. Jerneju 5. julija ob priliki družvenega javnega nastopa.

Po volitvah je razvila br. župni načelnik Papež Ljudevit redni letni zbor društvenih in četničnih načelnikov in načelnic, katerega so se udeležili tehničarji iz 17 edinic. Manjkale so edinice: Bučka, Mirna peč, Karteljevo, Smihel. Po pozdravu župnega načelnika je zelel iskreno dobrodošlico in dobrim raspolaženjem glatko i redovito. Na završetku tečaja oprostio se od tečajaca i razdelio im uverenje br. Pero Zrelec, zaželivši im uspešan rad u jedinicama.

Po volitvah je razvila br. župni načelnik obsežen program, tako razne tečaje (plavalne, prednjaške, župne in društvene), tekme (župne, orodne, lahkoatletske, plavalne, smučarske), izlete (okořne in društvene, skupinske tajne plesilice), na Gačah si namerava z dijaki - Sokoli v počitnicah urediti župni smučarski dom; nadalje se je stavil župni mladinski odsek, ki ga bo vodil br. M. Tratar iz Trebnjega.

Po slučajnostih je ob 12. uri zaključil br. župni načelnik Papež lepo uspel zbor tehničarjev novomeške sokolske župe.

— ar.

Zbor prosvetara Sokol. župe Novi Sad

Dana 22 marta 1936 god. održan je zbor prosvetara Sokolske župe Novi Sad u sali muške gimnazije; zboru je prisustvovao velik broj prosvetara. Sedmici zborna otvorenje je brat Svetislav Marić, predsednik Prosvetnog odbora. U samom početku pozdravio je brata Milana Cvetića, izaslanika Saveza i člana Saveznog prosvetnog odbora. Potom je brat M. Cvetić pozdravio zbor u ime Saveznog prosvetnog odbora. Br. Cvetić je u svom govoru naglasio, da se Savez interesuje za rad prosvetara te da je rad prosvetara u prošloj godini bio mnogostran i uspešan. Naročitu brištu posvetiti prosvetnom radu u našim selima, u sokolskim četama; prosvetari su pozvani da prednjače i da budu nosioci prosvetnog rada, jer su povezani sokolskim bratstvom, a ne samo idejom. Potom brat S. Marić pozdravio sve prisutne i zahvaljuje se bratu M. Cvetiću.

Zatim se prešlo na diskusiju o radu u prošloj godini. Iz štampanih izveštaja se vidi, da je Župski prosvetni odbor održao ove godine 2 tečaja (opšti župski i lutkarski), koje su počinjala i završila 34 Sokola i Sokolica. U sokolskim društvinama održano je pet tečajeva za novo članstvo. U društvinama i četama održana su 753 razna predavanja; predavanjima je prisustvovalo 56.690 slušalaca, pred vrstama u vežbaonici održano je 1499 nagovora. Na razne sokolske listove i edicije bilo 1478 pretplatnika s teritorija ove župe. Društva na teritoriju ove župe imaju u svojim knjižnicama 11.700 knjiga. U toku godine održano je 1012 raznih priredaba. Iz ovog se izveštaja vidi, da je rad bio svestan, a brojke govore da je u njega bilo uloženo i mnogo truda.

Oko izveštaja razvila se živa diskusija u kojoj je učestvovao veliki broj braće prosvetara i palo je nekoliko korisnih i umesnih predloga, koje će Župski prosvetni odbor ove godine provesti u delu.

Posebno diskusije odgovorio je brat S. Marić svakom govorniku opširno i dokumentovano, a nato je izveštaj jednoglasno primljen. Tada je progovorio br. Stanislav Miljančić, starešina beogradskih Sokolskih župe, koji je održao lep govor; na kraju se zahvalio na lepotu prijema i na bratskom složnom radu i zaželio uspeh.

One tople reči simpatičnog sedog i starog sokolskog veterana bile su toplo primljene od prisutnih, koji su ga na njegovom odlasku pozdravili dugim i frenetičnim aplauzom. Potom je pročitan program rada za 1936 godinu. Iz ovog se programa vidi, da će se naročita pažnja posvetiti sprovođenju i organizovanju prosvetnih i ostalih otseka. Zatim je izabran kandidacioni odbor, kojemu je stavljeno u dužnost da predloži gl. skupštini predsednika prosvetnog odbora. Skupština je jednoglasno aklamacijom izabrala ponovo za župskog prosvetara brata Svetislava Marića. Potom se brat S. Marić zahvalio i zaključio sednicu.

D. D. D.

Zborovanje načelnika i načelnica II Bokelj-kotorskog okružja Sokolske župe Cetinje

Dne 22 marta o. g. održan je u Sokolskom domu u Tivtu zbor društvenih načelnika i načelnica II bokelj-kotorskog okružja Sokolske župe Cetinje. Na ovom zboru bila su zastupana skoro svata društva ovog okružja. Zboru je predstavljen načelnik II okružja brat Vlajko Kureš. Načelništvo Sokolske župe Cetinje bilo je zastupano po br. Rudi Njiriću, III zam. načelnika župe. U ime Sokolskog društva Tivat bio je prisutan njegov starešina brat Zorati Fred. Nakon što je predstavljajući dao reč izaslaniku načelništva župe bratu Rudi Njiriću, koji je pozdravio zbor, uzeo je reč starešina društva Tivat i član uprave župe brat Fred Zorati te u jezgovitom govoru izneo rad tehničkih organa na sprovođenju poverene im telesno - vaspitne grane u Sokolstvu.

U toku zborovanja vodila se živa diskusija o svim pitanjima tehničkog uzgoja po društvenim i četama ovog okružja, te su u tom pogledu donešeni važni zaključci kao i predlozi za pretstojecu godišnju skupštinu Sokolske župe Cetinje.

Na kraju izabrano je novo načelništvo II okružja kako sledi: načelnik br. Vlajko Kureš, I zam. načelnika brat Ivan Kavčić (Zelenika), II zam. načelnika brat Ilijan Kaluderović (Denović), načelnica sestra Božidarica Ristić (Kotor), zam. načelnica sestra Stanislava Džodžo (Zelenika).

Imenik mesta Kraljev Jugoslavije

Advokat Jakov M. Ovadija izdaje knjigu pod gornjim naslovom. Među knjigama ove vrste ova se odlikuje svojom praktičnošću što je obimom manja i što ima kartografski označene pojedine banovine sa srezovima, tako da je moguće lako naći položaj svakog mesta, koje je u imeniku zabeleženo. Cena je knjizi 120 Din, a naručuje se kod samog izdavača, Beograd, Kraljeva ulica 1/II.

Takmičenje za prvenstvo okružja Zagreb - grad U CROSS - COUNTRY-U

Zagreb 6 prvak okružja Zagreb - grad za godinu 1936.

Dne 29 marta o. g. održalo je u Maksimiru Sokolsko okružje Zagreb - grad takmičenje u cross-country-u za prvenstvo u godini 1936.

Početak je bio u 10 sati pre po dane. Start i cilj bili su na dečjem igralištu, a pruga je vodila kroz šumu podređene streljici. Ženski naraštaj se takmičio na 1000 m, muški na 1500 m, a članovi na 3000 m. Sabiralište bilo je u osnovnoj školi u Jakićevu ulici.

U 9.30 bio je zbor svih takmičara i takmičarki, koje je pozdravio načelnik okružja Zagreb - grad brat Branko Valadžija. Sokolsku župu zastupala je načelnica župe sestra Zora Kozjak.

Takmičenje je vodio okružni referent za atletiku brat Tomislav Vrkljan, a suci su bili braća: Potočnjak, Kušer, Rakela, Hotko, Panjković. Zapisnik je vodila sestra Vukadinović. Lekarsku službu vršio je okružni lekar brat dr. Stevan Matić.

Takmičenju prisustvovali su izaslanici društava okružja Zagreb - grad braća: dr. Višnjovec, Milašević, Gorenec, Mitrović i t. d.

Takmičila su se društva Zagreb 2, Zagreb 3, Zagreb 4, Zagreb 5, Zagreb 6, Zagreb 7, Zagreb 8 i Kustosija.

Ukupno je takmičilo 85 pripadnika.

Rezultat pojedinačnog takmičenja bio je:

Zenski naraštaj: 1. Zadravec Dražica, Zagreb 8; 2. Kuradija Martina, Zagreb 3; 3. Janačković Bojana, Zagreb 5; 4. Janačković Mirjana, Zagreb 5; 5. Bežjak Karolina, Zagreb 2; 6. Paradina Slavica, Zagreb 8. Ukupno su takmičile u ovoj kategoriji 22 takmičarke.

Muški naraštaj: 1. Jazbec Ivan, Zagreb 6; 2. Jakšić Đorđe, Zagreb 8; 3. Briski Fran, Zagreb 6; 4. Peternec Milan, Zagreb 6; 5. Prosoli Ratimir, Zagreb 8; 6. Udove Ervin, Zagreb 8. U kategoriji muškog naraštaja nastupilo je ukupno 26 takmičara.

Članovi: 1. Kraječ Ivan, Zagreb 5; 2. Kremenc Franjo, Zagreb 3; 3. Solman Josip, Zagreb 6; 4. Kremenc Antun, Zagreb 3; 5. Penčev Nikola, Zagreb 6; 6. Lovrić Ivan, Zagreb 8. Članova se takmičilo ukupno 37.

Rezultat takmičenja u odeljenjima.

Odeljenja su se sastojala od 4 takmičara i takmičarke, a prvo mesto osvojilo je ono odeljenje, koje je imalo najmanji zbroj bodova.

Zenski naraštaj: 1. odeljenje Zagreb 5 sa 19 tačaka; 2. odeljenje Zagreb 8 sa 27 tačaka; 3. odeljenje Zagreb 2 sa 32 tačke.

Muški naraštaj: 1. odeljenje Zagreb 6 sa 16 tačaka; 2. I odeljenje Zagreb 4 sa 37 tačaka; 3. I odeljenje Zagreb 8 sa 44 tačake; 4. I odeljenje Zagreb 5 sa 45 tačaka; 5. II odeljenje Zagreb 4 sa 64 tačke.

Članovi: 1. odeljenje Zagreb 6 sa 20 tačaka; 2. I odeljenje Zagreb 4 sa 37 tačaka; 3. I odeljenje Zagreb 8 sa 44 tačake; 4. I odeljenje Zagreb 5 sa 45 tačaka; 5. II odeljenje Zagreb 4 sa 64 tačke.

Najbolje društvo na takmičenju bilo je ono koje je postiglo najveći zbroj bodova pojedinaca, te prema tome nosi naslov prvaka sokolskog okružja Zagreb - grad u cross country za godinu 1936.

1. Zagreb 6 sa 202 tačke; 2. Zagreb 8 sa 180 tačaka; 3. Zagreb 4 sa 137 tačaka; 4. Zagreb 5 sa 119 tačaka; 5. Zagreb 3 sa 113 tačaka; 6. Zagreb 2 sa 32 tačke; 7. Kustosija sa 19 tačaka.

Točno u 11 sati bilo je ovo dobro organizirano takmičenje završeno.

Naši pokojnici

† Brat Matko Velebit

17 marta o. g. premiuno je u 69 godini br. Matko Velebit, član Sokolske čete Ravno Rašće i upravitelj škole u miru.

U danima teškog tudinskog rostva on se nije dao ni zastrašiti, ni smesti. U svojstvu narodnog učitelja on podiže nacionalnu svest jugoslovensku ideju širi na štetu krute absolutističke austrougarske vlasti. Još punom poletu, u punoj snazi ometaju ga i biva penzionisan. Marko Velebit i daje radi. Došao je i dan oslobođenja. Odmah dobija službu. Njegov rad je najplodniji u saradnji s "Privrednikom". Mnogo je njegovih daka, koji pustiše suz u svojim starim "g. učom". Otkidajući od svoje skromne plate, kojom je teško mogao uzdržavati i opskrbljivati svoju kuću, svoje devetere dece, ipak on daje svojim daciama sve, samo da ih napravi ljudima, šaljući ih u "Privrednika". Pokazivaše veliku humanost u njemu; uvek sretno čoveka.

Pod zadnje godine svoga života, živeći i dalje na selu, radi na širenju sokolske ideje. On odusevljava, jača volju i ljubav.

Sahrannjen je uz učešće mnogobrojnog građanstva iz Gline, prijatelja, poštovaca, istomišljenika, Sokola, sreštenstva i učiteljstva sa školskom decu, te drugih poznanika.

Hvala Ti i slava,

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

ALEKSANDROVO. — Rad sokolskih diletanata. Diletantska sekcija Sokolskog društva Aleksandrovo uvežbala je pozorišni komad »Beograd nekad i sad« od Branislava Nušića te ga je pred nekoliko dana daval u Krku, gde je uspeh bio vrlo dobar. Dne 19 marta davan je taj komad i u Aleksandrovu, takoder s najlepšim uspehom.

BOROVČE. — Sokolsko selo. Dne 7 pr. m. održalo je Sokolsko društvo Borovče povodom 86 godišnjice T. G. Masarika vrlo uspešno selo sa sledećim programom: 1) »Sokolski pozdrav« — otpevalo Jugoslov. pев. društvo »Radiša«; 2) »Masarik kao vaspitac« — predavao Klačik F.; 3) »lže heruvimi« — otpevalo pев. društvo »Radiša«; 4) Odabranje pesme u prozi od Rabindranat - Tagore — recitovala L. Rotova; 5) Šopen »Poloneza« — na klaviru svirala M. Pražičeva; 6) »Vehni, venuh fijolica« otpevalo pев. društvo »Radiša«; 7) Iz Nušićeve »Autobiografije« — čitao F. Draženović; 8) Scena iz trubadurskog doba.

Nakon programa razvila se igračka. Selu je učestvovalo oko 350 osoba. Dne 21 marta o. g. prilikom gostovanja bratskog Srpskog pevačkog društva iz Tovariševa, bilo je priredeno koncertno veče naših narodnih pesama. Poseta je bila dobra.

DUBROVNIK. — Sv. Savsko - Štrosmajerova akademija. Sokolsko društvo u Dubrovniku održalo je dana 22 III vrlo uspešnu Sv. Savsko - Štrosmajerovu akademiju u prisustvu brojnog građanstva. Na akademiji, koja je vanredno uspela, izveden je ovaj program: 1) Govor o Sv. Savi i Štrosmajeru (br. Rajačić). 2) Sokolski pozdrav — izveo sokolski hor. 3) Deklamacije Sv. Savi. 4) Seljančica — hor. 5) Deklamacije Štrosmajera. 6) Jugoslovensko kolo (Brankovo) u krasnim narodnim nošnjama svih naših krajeva; izvela su deca. 7) Dve pesme — hor. 8) Jugoslovenska alegorija — izvela deca.

Zet pomlad

Dečki sportni čevljek iz močnega usnja z neraztrgivim gumijastim podplatom. **35-** 3222-44801

Dekliški čevljek iz govejega boksa z lepim okrasom. **59-** 4944-03

Nenadomestljive sandale za toplejše dni, z usnjenim podplatom in gumijasto peto. **59-** 2967-44800

Za deco čevljek iz najboljšega laka. **49-** 5841-64805

Lakast čevljek z okusnim okrasom iz kaže kože. **79-** 4844-24

Za živahne dečke iz najbotišega telecijega boksa z usnjenim podplatom. **59-** 6622-44709

Za pomladanske izprehode naše udobne in moderne troter-čevljek. **99-** 2695-16

Močan in praktičen čevlj iz govejega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. **79-** 1937 68022

Najnovejni model, čevlj iz najboljšega telecijega boksa s perforiranim okrasom in širokim robom. **149-** 1637-44742

Rata

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

VEŽBE ZA AKADEMIJE!

Tekst — note — slike
III serija (11—15)
»Vežbe« Din 25-

Čekovni račun kod Poštanske štedionice u Beogradu
broj 56945

Adresa:

ŽIC FRANJO, BEOGRAD
Zrinjskoga 4

Br. 11—12 I. Kovač: »Iz bratskog zagrljaja, simbolični telovežbeni sastav po pesmi F. S. Vilhara, »Slovenac, Srbin, Hrvat« za članove.
Br. 13 a) A. Žic - Marčić: »Vežbe maramicama za žensku decu.
b) Lj. i D. Janković: »Narodna kola«.
c) M. A. Vasić: »Kiča i Leka sokolička, prikaz za lutkarsku pozorišta.
Br. 14 a) I. Sedlaček: »Oj Sloveni« simbolični sastav za muški narastaj.
b) S. Polšak: »Sestica« za mušku decu.
Br. 15 a) S. Vučković: »Humoreska«, ritmički sastav za ženski naraštaj.
b) L. Gogbačevska: »Mornarska igra«, ritmički sastav za ženski naraštaj.
Vanredno izdanje »Vežbe«: Rakar France: »Jekleni krog«, telovežbena skladba za skupinu od 8 članova.

Sve su tačke nagradene oduševljivim odobravanjem. Na kraju je celi publiku oduševljeno otpevala »Hej Sloveni«, a za tim je počeo ples.

DUBROVNIK. — Velika sokolska akademija. Na uskrsnji ponedeljak, 13 aprila o. g. mesna Sokolska glazba predreduje u svojim prostorijama muzičku akademiju s plesom. Tom će se prigodom izvesti po prvi put u našem gradu velika revija narodnih igara u narodnim odelima iz svih krajeva naše otadžbine.

Već se uvelike spremaju sve narodne igre te se marljivo vežbaju pod vodstvom vredne braće P. Ortolani i F. Kavčića, koji su se bratski i uslužno stavili na raspoređenje da ova lepa i dobra zamisao bude imala uspeha. Imajući u vidu, da će za vreme Uskrsa u naš grad doći dosta stranaca, ovo će biti jedna lepa prilika da vide sve naše lepe igre, koje se gaju u našem gradu. Naročito će biti zanimljiva »revija ovih igara i revija narodnih nošnja iz svih naših krajeva, kao i iz ostalih slovenskih zemalja.

VELENJE. — Vprizoritev »Princezke in pastirček«. Tri lepe, užitka polne nedeljske popoldne sta nam nudila naša sokolska deca in naraštaj v dneh 1., 8. in 15. t. m. Ljubka mlađinska spevoga: »Princezka in pastirček« je trikrat napolnilo dvorano »Rudarskega doma«. Razsmejano občinstvo je s polnim umevanjem sledilo kretanju veterančkov, prijetnemu petju nezabnega kuharčka, ljubkin scenam princezke in pastirček ter pravljičnim nastopom botre »Šume« z njenimi varovanci: zajski, žabican in medvedki. (Vse kostume, maske in notni material Sokol. društvo Velenje posodi tudi drugim edinicam proti prijerni odškodnini.)

VRANJE. — Akademije za školsku omladinu. U cilju propagande društvo je priredilo 12 marta ove godine akademiju za dake ovdašnje gimnazije, a 14 marta priredena je akademija za dake osnovne škole. Na njima pored vežbi svih društvenih kategorija održana su i prigodna predavanja.

VINKOVCI. — Olimpijska veselica. U subotu 14 marta o. g. priredilo je naše društvo »Olimpijsku veselicu« čiji je čisti prihod namenjen našem Savetu za odašiljanje sokolske reprezentacije na olimpiju u Berlin.

Program same veselice bio je vrlo obilan. Predavanje o olimpiji i o učestovanju našeg Sokolstva na njoj održao je brat Zvonko Stražnicki.

VINKOVCI. — Sastanak društvenih pripadnika. Ovaj sastanak održan je 8 marta t. g. po podne u prepunoj velikoj sokolani I.

Najpre je prosvetar brat Mravljević održao predavanje o temi »Znajčaj članskih sastanaka«, nakon toga izveden je ostali program, koji se je sastojao iz više glazbenih tačaka, koje je izvela društvena glazba. Naraštajci su odvezbali precizno »Kazačok«, a posle su oni i naraštajke deklamovali više pesmica. — Za vreme izvođenja programa, posluživali su sestre zabavljati članstvo čajem i kolačima.

Kako moralni, tako i materijalni uspeh bio je preko svakog očekivanja. Ovakvi sastanci održavaju se svake nedelje.

IZRADUJUJEM po propisu sive vrste sokolskih zastava, kao i sve vezove sa zlatom i sivilom. Prodajem zlato za vez.

NIKOLA IVKOVIĆ
NOVI SAD

Jugoslovenska sokolska matica u Ljubljani registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

U smislu § 23 pravila sazivlje se

redovna glavna skupština

za petak, dne 17 aprila 1936, u 17.30 sati
u prostorijama Narodnog doma u Ljubljani
(Tomanova ulica)

DNEVNI RED:

- Potvrda bilance
te računa dobitka i gubitka za god. 1935
- Apsolutorij upravi zadruge
- Eventualija

Glavna skupština može stvarati zaključke, ako je zastupana barem $\frac{1}{3}$ svih zadrugara. Ako ih nije toliko, pola sata kasnije na istom mestu i sa istim dnevnim redom drži se glavna skupština, koja može stvarati zaključke bez obzira na broj prisutnih (§ 27 pravila).

Ljubljana, 3 aprila 1936.

UPRAVNO VEĆE

KLIJEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvrišuje
najboljši
KLIJARNA ST. DEU
LJUBLJANA-BALMATIČNOVA 13

Oglasili u „Sokolskom glasniku“

Učiteljska tiskarna
registrovana
zadruga z.o.z.
Ljubljana
Franciškanska 6

Tisk šolske, mladinske, leposlovne
in znanstvene knjige v enobarvnem
in večbarvnem tisku. Brošure in knjige
v malih in največjih nakladih. —
Cospise, proračune, vabila, jedilne
listete, plakate. Okusna oprema ilustra-
torih katalogov, cenikov in reklamnih
listov. — Šolski zvezki za osnovne,
meščanske in srednje šole. Risanke,
dnevnik, beležnice in lepopisnice.

Naročila sprejemajo tudi
podružnica knjižare v Mariboru
palata banovinske hranilnice

Izdaje diazo-amoniak-papir »JAS-NIT«, za kopiranje
načrtov, ki je edini 100% domaći izdelek te vrste v državi